YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIMEN MÄÄRÄYS (kolmas jaosto)
19 päivänä lokakuuta 2000 *

Asiassa T-58/00,

Bond van de Fegarbel-Beroepsverenigingen, kotipaikka Bryssel (Belgia),

Jules Appeltants, kotipaikka Grâce-Hollogne (Belgia) ja

Benny Corbeels, kotipaikka Leuven (Belgia),

edustajanaan asianajaja J. Van Hoof, Bryssel, prosessiosoite Luxemburgissa asianajotoimisto F. Brouxel, 6 rue Zithe,

kantajina,

vastaan

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehenään oikeudellisen yksikön virkamies W. Wils, prosessiosoite Luxemburgissa c/o oikeudellisen yksikön virkamies C. Gómez de la Cruz, Centre Wagner, Kirchberg,

vastaajana,

* Oikeudenkäyntikieli: hollanti.

jossa kantajat vaativat ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta kumoamaan EY:n perustamissopimuksen 81 artiklan 3 kohdan soveltamisesta tiettyihin vertikaalisten sopimusten ja yhdenmukaistettujen menettelytapojen ryhmiin 22 päivänä joulukuuta 1999 annetun komission asetuksen (EY) N:o 2790/1999 (EYVL L 336, s. 21),

EUROOPAN YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIN (kolmas jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja J. Azizi sekä tuomarit K. Lenaerts ja M. Jaeger,

kirjaaja: H. Jung,

on antanut seuraavan

määräyksen

Asian tausta

1 Perustamissopimuksen 81 artiklan 3 kohdan soveltamisesta tiettyihin vertikaalisten sopimusten ja yhdenmukaistettujen menettelytapojen ryhmiin 22 päivänä joulukuuta 1999 annetun komission asetuksen (EY) N:o 2790/1999 (EYVL L 336, s. 21; jäljempänä riidanalainen asetus) 2 artiklassa todetaan, että EY 81 artiklan 1 kohtaa ei sovelleta tietyin edellytyksin sopimuksiin tai yhdenmukaistettuihin menettelytapoihin, joihin sitoutuneet kaksi tai useampaa yritystä

toimivat sopimuksen kannalta eri tuotanto- tai jakeluportailla ja jotka koskevat osapuolille asetettuja tiettyjen tavaroiden ja palvelujen ostoon, myyntiin ja jälleenmyyntiin sovellettavia ehtoja (jäljempänä vertikaaliset sopimukset).

2 Bond van de Fegarbel-Beroepsverenigingen (jäljempänä BFB) ajaa laajassa merkityksessä käsitettävien huoltamoyrittäjien alueellisten yhdistysten ja niiden jäsenten etuja. BFB edustaa 2 500:aa pientä ja keskisuurta belgialaista yritystä (jäljempänä pk-yritykset). Kaksi muuta kantajaa ovat BFB:n jäsenten kanssa samalla sektorilla toimivia yrittäjiä. BFB:n edustamat pk-yritykset ja kaksi muuta kantajaa ovat tehneet vertikaalisia sopimuksia, jotka kuuluvat riidanalaisen asetuksen soveltamisalaan.

Oikeudenkäynti ja asianosaisten vaatimukset

3 Kantajat nostivat esillä olevan kanteen 14.3.2000 ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen toimittamallaan kannekirjelmällä.

4 Kantajat vaativat, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

— kumoaa riidanalaisen asetuksen

— toissijaisesti peruuttaa kuulemismenettelyn ja määrää sen aloitettavaksi alusta

— velvoittaa komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

5 Komissio esitti ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen 29.5.2000 toimittamallaan erillisellä asiakirjalla ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 114 artiklan 1 kohdan mukaisen oikeudenkäyntiväitteen.

6 Komissio vaatii, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

— jättää kanteen tutkimatta

— velvoittaa kantajat korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

7 Kantajat eivät ole esittäneet oikeudenkäyntiväitteestä huomautuksia ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen niille asettamassa määräajassa.

Tutkittavaksi ottaminen

8 Työjärjestyksen 114 artiklan 3 kohdan mukaan hakemuksen jatkokäsittely on suullinen, jollei ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin päätä toisin. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo, että esillä olevan asian asiakirja-aineistosta ilmenee riittävän selvästi, ettei suullista käsittelyä ole tarpeen aloittaa.

Asianosaisten väitteet ja niiden perustelut

9 Komissio toteaa, että riidanalaista asetusta ei voida pitää asetuksena annettuna päätöksenä, joka koskee kantajia suoraan ja erikseen EY 230 artiklan neljännessä kohdassa tarkoitetulla tavalla. Kyseessä on puhtaasti yleisesti sovellettava säädös. Kanne on näin ollen jätettävä tutkimatta.

10 Kantajat väittävät, että riidanalainen asetus koskee niitä suoraan ja erikseen. Ne selittävät tältä osin, että ne ovat tai edustavat pk-yrityksiä, jotka ovat jakeluyrityksinä taloudellisesti riippuvaisia suurista toimittajista, kuten autojen valmistajista tai maahantuojista ja öljytuotteiden toimittajista. Tämän taloudellisen riippuvuuden aiheuttavat vertikaaliset sopimukset eivät kuulu riidanalaisen asetuksen soveltamisen vuoksi EY 81 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan, eikä niitä koske EY 81 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu taannehtivaa mitättömyyttä koskeva seuraamus.

Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

11 EY 230 artiklan neljännen kohdan mukaan luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö voi nostaa kanteen hänelle osoitetusta päätöksestä tai päätöksestä, joka siitä huolimatta, että se on annettu asetuksena tai toiselle henkilölle osoitettuna päätöksenä, koskee ensin mainittua henkilöä suoraan ja erikseen.

12 On huomattava, että riidanalaisen asetuksen mukaan EY 81 artiklan 1 kohtaa ei määrätyin edellytyksin sovelleta tiettyihin vertikaalisten sopimusten ryhmiin.

Riidanalainen asetus, jota sovelletaan toimen tavoite huomioon ottaen siinä määritellyn oikeudellisen tai tosiasiallisen objektiivisen tilanteen perusteella, koskee kaikkia vertikaalisten järjestelyjen kohteena olevia yrityksiä.

13 Tästä seuraa, että riidanalainen asetus on yleisen soveltamisalansa vuoksi normatiivinen, eikä se ole EY 249 artiklassa tarkoitettu päätös (ks. asia T-45/00, Conseil national des professions de l'automobile ym. v. komissio, määräys 12.7.2000, Kok. 2000, s. II-2927, 18 kohta).

14 Riidanalaisen asetuksen normatiivisuus ei kuitenkaan estä sitä, etteikö se voisi koskea suoraan ja erikseen joitakin luonnollisia henkilöitä tai oikeushenkilöitä EY 230 artiklan neljännessä kohdassa tarkoitetulla tavalla (ks. asia C-309/89, Codorniu v. neuvosto, tuomio 18.5.1994, Kok. 1994, s. I-1853, 19 kohta; yhdistetyt asiat T-480/93 ja T-483/93, Antillean Rice Mills ym. v. komissio, tuomio 14.9.1995, Kok. 1995, s. II-2305, 66 kohta ja yhdistetyt asiat T-481/93 ja T-484/93, Exporteurs in Levende Varkens ym. v. komissio, tuomio 13.12.1995, Kok. 1995, s. II-2941, 50 kohta).

15 Sen osalta, koskeeko riidanalainen asetus kantajia erikseen, on ensinnäkin todettava, että jotta yleisesti sovellettavan säädöksen voidaan katsoa koskevan luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä erikseen, kyseisen säädöksen on vaikutettava henkilöön tälle tunnusomaisten erityispiirteiden tai sellaisen tosiasiallisen tilanteen takia, jonka perusteella henkilö erottuu kaikista muista (asia 25/62, Plaumann v. komissio, tuomio 15.7.1963, Kok. 1963, s. 197, 223; asia T-122/96, Federolio v. komissio, määräys 30.9.1997, Kok. 1997, s. II-1559, 59 kohta ja

asia T-120/98, Alce v. komissio, määräys 29.4.1999, Kok. 1999, s. II-1395, 19 kohta).

16 Kantajat korostavat tältä osin taloudellista riippuvuuttaan tai BFB:n tapauksessa sen jäsenten taloudellista riippuvuutta suurista toimittajista ja sitä, että niiden on riidanalaisen asetuksen vuoksi mahdotonta vedota EY 81 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuun taannehtivaan mitättömyyteen riidanalaisen asetuksen soveltamisalaan kuuluvien vertikaalisten sopimusten osalta.

17 On huomattava, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan yhdistysten nostamat kanteet voidaan ottaa tutkittaviksi, jos ne ajavat jäsentensä etuja ja näiden jäsenten kanteet voitaisiin ottaa tutkittaviksi (edellä 14 kohdassa mainittu asia Exporteurs in Levende Varkens ym. v. komissio, tuomion 64 kohta ja edellä 15 kohdassa mainittu asia Federolio v. komissio, määräyksen 61 kohta).

18 Esillä olevassa asiassa riidanalaisessa asetuksessa myönnetty poikkeus, joka merkitsee EY 81 artiklan 1 kohdan ja näin ollen EY 81 artiklan 2 kohdassa määrätyn mitättömyysseuraamuksen soveltamatta jättämistä, koskee muita kantajia kuin BFB:tä sekä BFB:n jäseniä, koska ne ovat objektiivisesti vertikaalisten järjestelyjen kohteena olevia taloudellisia toimijoita samalla tavoin kuin kaikki muut tällaisten järjestelyjen osapuolet. Myöskään kantajien esiin tuoma taloudellinen riippuvuus ei erota niitä muista taloudellisista toimijoista.

19 On vielä todettava, että vaikka BFB toteaa "puutteita" riidanalaisen asetuksen antamista edeltäneessä kuulemismenettelyssä, se ei vetoa mihinkään erityiseen prosessuaaliseen oikeuteen tai sen jäsenten intresseistä erilliseen omaan intressiin, johon riidanalainen asetus olisi vaikuttanut (yhdistetyt asiat 67/85, 68/85 ja

70/85, Van der Kooy ym. v. komissio, tuomio 2.2.1988, Kok. 1988, s. 219, 21—24 kohta; asia C-313/90, CIRFS ym. v. komissio, tuomio 24.3.1993, Kok. 1993, s. I-1125, 28—30 kohta ja edellä 15 kohdassa mainittu asia Federolio v. komissio, määräyksen 61 kohta).

20 Kaikesta edellä esitetystä seuraa, että riidanalaisen asetuksen ei voida katsoa koskevan kantajia erikseen. Koska kantajat eivät täytä yhtä EY 230 artiklan neljännessä kohdassa asetetuista tutkittavaksi ottamisen edellytyksistä, esillä oleva kanne on jätettävä tutkimatta.

21 Mikäli kantajat eivät voi vaatia riidanalaisen asetuksen kumoamista, ne pidättävät kuitenkin mahdollisuuden vedota sen lainvastaisuuteen kansallisissa tuomioistuimissa, jotka antavat ratkaisunsa EY 234 artiklaa noudattaen (asia C-70/97 P, Kruidvat v. komissio, tuomio 17.11.1998, Kok. 1998, s. I-7183, 48 ja 49 kohta).

Oikeudenkäyntikulut

22 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 87 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska kantajat ovat hävinneet asian, ne on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut komission vaatimusten mukaisesti.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIN
(kolmas jaosto)

on määrännyt seuraavaa:

1) **Kanne jätetään tutkimatta.**

2) **Kantajat velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.**

Annettiin Luxemburgissa 19 päivänä lokakuuta 2000.

H. Jung

kirjaaja

J. Azizi

kolmannen jaoston puheenjohtaja